

NAM Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Ingediend via www.internetconsultatie.nl

T.a.v. Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Assen, 22 december 2023

Onderwerp: Herziening Bescherm- en Herstelplan Gas en Preventief Actieplan

Geachte heer, mevrouw,

De **NEDERLANDSE AARDOLIE MAATSCHAPPIJ B.V.** hierna: “**de NAM**”, heeft kennisgenomen van de openbare consultatie in het kader van de totstandkoming van de de herziening van het Bescherm- en Herstelplan Gas (**BH-G**)¹ en het Preventief Actieplan (**PAP**). Conceptteksten van deze twee documenten zijn op 28 november 2023 gepubliceerd op de website ‘www.internetconsultatie.nl’. De consultatie sluit op 26 december 2023.

Het BH-G bevat de maatregelen die, bij een (dreigende) situatie die de gaslevering aanzienlijk verslechtert, overwogen moeten worden om het transport van gas via het gastransport- en distributienetwerk – en daarmee de gasleveringszekerheid aan met name beschermde afnemers – te beschermen. Het PAP bevat actuele data en figuren met betrekking tot het nationale en regionale gassysteem. Het PAP heeft als doel het schetsen van het risicobeeld in de regio en het benoemen van (nationale) preventieve acties die genomen kunnen worden om dit beeld te verbeteren en om ernstige verstoringen in de gasvoorziening te voorkomen.

(I) Voorzienbare toekomstige ontwikkelingen m.b.t. de gasopslagen van de NAM niet betrokken bij het opstellen van het gewijzigde PAP en het BH-G.

Het PAP en het BH-G moeten iedere vier jaar worden herzien.² Dit betekent dat bekende en voorzienbare ontwikkelingen die zich in die vier jaar zullen of kunnen voordoen, bij het opstellen van het PAP en het BH-G moeten worden meegenomen.

¹ In de Verordening Gasleveringszekerheid aangeduid als: ‘het noodplan’.

² Artikel 10, lid 2 van de Verordening Gasleveringszekerheid (Verordening (EU) 2017/1938)).

Tegen de achtergrond van de sluiting van het Groningenveld en de bouw door Gasunie Transportservices (GTS) van een stikstoffabriek in Zuidbroek³ heeft de NAM met het Rijk afspraken gemaakt over een andere inzet van de ondergrondse gasopslag Norg⁴. De stikstoffabriek in Zuidbroek is in staat om hoogcalorisch (import)gas door bijmenging met stikstof te converteren naar laagcalorisch gas. Door de afspraak om de gasopslag Norg in de zomer te vullen met dit in Zuidbroek geconverteerde gas, is de Staatssecretaris voor Mijnbouw in staat gesteld om de productie uit het Groningenveld te minimaliseren, het veld eerder volledig te sluiten en gesloten te houden. De gasopslag Grijpskerk is recent geconverteerd van een berging voor hoogcalorisch gas naar een berging voor laagcalorisch gas. Door deze conversie kon het Groningenveld nog sneller definitief gesloten worden, aangezien de gasopslag Grijpskerk de capaciteitsfunctie van het Groningenveld kon overnemen. Verder heeft de gasopslag Grijpskerk na conversie ook een aanzienlijk werkvolume laagcalorisch gas. Deze twee ontwikkelingen, gecombineerd met de verdere afbouw van de vraag naar laagcalorisch gas in Noordwest-Europa maken niet alleen het Groningenveld, maar ook de gasopslag in Norg overbodig voor de gasvoorziening van Nederland, zoals ook door de Minister van Economische Zaken beschreven in de kamerbrief van 24 september 2021 bij het vaststellingsbesluit 2021-2022.⁵

De NAM geeft al geruime tijd te kennen dat zij van plan is om in de komende jaren de opslagfunctie van de gasopslag in Norg te beëindigen en over te gaan tot de productie van het werkvolume en vervolgens het zogeheten kussengas. De productie van het werkvolume is mogelijk op grond van de vigerende opslagvergunning en het opslagplan. Om ook het kussengas te kunnen produceren, dient de NAM te beschikken over een winningsplan dat de instemming⁶ heeft van de Staatssecretaris van mijnbouw.⁷ Op 1 september 2023 heeft de NAM het winningsplan voor het gasvoorkomen Norg ingediend dat gericht is op het verkrijgen van een instemmingsbesluit vóór 1 oktober 2025.

Volgens het winningsplan verwacht NAM het kussengas in de periode van 2025 tot en met 2035 te produceren. Dit betekent dat deze ontwikkeling nu reeds moet worden betrokken bij het opstellen van het PAP en het BH-G.

(II) Het PAP bevat onjuistheden terzake van de gasopslagen van de NAM en is op onderdelen onvolledig

In het PAP worden de gasopslagen Norg en Grijpskerk ten onrechte aangeduid als seizoensbergingen. De NAM heeft beide bergingen destijds in gebruik genomen ter ondersteuning van de eigen gasproductie en heeft de bergingen altijd als productie-bergingen gezien. De gasopslagen Norg en Grijpskerk zijn om die reden volgens de NAM ook geen ‘opslaginstallatie’ in de zin van Richtlijn 2009/73/EG⁸ en diens

³ <https://zuidbroek.gasunie.nl/>

⁴ <https://www.omgevingstrajectgrijpskerknorg.nl/>

⁵ Vgl. TK 2021-2022, 33529, 902.

⁶ Vgl. Artikel 34, lid 3 Mijnbouwwet.

⁷ De NAM is reeds in bezit van een winningvergunning voor het gasvoorkomen Norg.

⁸ Vgl. Artikel 2, lid 9 van de Gasrichtlijn.

voorganger: Richtlijn 2003/55/EG. De NAM heeft dit standpunt sinds 2003 consequent ingenomen en verdedigd. NAM verzoekt u dan ook de klassificatie van beide bergingen in het PAP aan te passen.

In paragraaf 7.1 van het concept-PAP worden de infrastructuurmaatregelen opgesomd die sinds het PAP 2017 zijn doorgevoerd. De conversie van de gasopslag Grijpskerk van een berging voor hoogcalorisch gas naar een berging voor laagcalorisch gas en het feit dat deze conversie de vervroegde sluiting van het Groningenveld heeft mogelijk gemaakt⁹ blijven ten onrechte onvermeld. De Grijpskerk conversie komt wel zijdelings ter sprake in paragraaf 7.2.4.

In paragraaf 7.2 ('Measures under preparation') ontbreekt het indienen van het Winningsplan Norg als opmaat naar de uiteindelijke beëindiging van de opslagfunctie van deze installatie en het produceren van het werkgas en het kussengas (zie ook eerder in deze zienswijze).

Namens de NAM verzoek ik u het voorgaande te betrekken bij de verdere voorbereiding van het PAP en het BH-G.

Hoogachtend,

Mr. A.Th. Meijer, gemachtigde
Senior Legal Counsel NAM

⁹ Vgl. voetnoot 5 en de daar aangehaalde kamerbrief.